

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

32.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 22-го Апрѣля — 1838 — Wilno. Piątek. 22-go Kwietnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна, 21-го Апрѣля.

РАСПОРЯЖЕНІЕ НАЧАЛЬСТВА.

Дворяне Виленской Губерніи, проживающіе въ другихъ мѣстахъ Имперіи по билетамъ, въ прежнее время выданнымъ, обращаются къ Г. Виленскому Гражданскому Губернатору съ прошеніями, о перемѣнѣ имъ билетовъ на дальнѣйшее проживаниеъ въ Виленской Губерніи.

Правящій должностъ Виленскаго Гражданскаго Губернатора Предсѣдатель Виленской Палаты Уголовнаго Суда *Калкатынъ*, имѣя въ виду, что послѣ выдачи этимъ Дворянамъ первоначальныхъ билетовъ, классъ, бывшей околичной шляхты западныхъ губерній, пользовавшійся правами Дворянъ, по постановленіямъ Правительства, получилъ новое образованіе Гражданъ и Однородцевъ, а также, что и оставшіеся въ Благородномъ званіи Дворянъ, не должны получать билетовъ на отлучку безъ вѣдома тѣхъ Уѣздныхъ Предводителей, въ вѣдомствѣ которыхъ они состоятъ записаны; признавъ нужнымъ поставить о томъ въ извѣстность всѣмъ Гг. Уѣздныхъ Предводителей и предписать всѣмъ Градскимъ и Земскимъ Полиціямъ Виленской Губерніи, чтобы они объявили повсемѣстно, дабы Дворяне не иначе обращались къ Г. Начальнику Губерніи, испрашивая паспортовъ на отлучку или на дальнѣйшее пребываніе въ Губерніи, какъ чрезъ Гг. Уѣздныхъ Предводителей, обязанностію которыхъ будетъ, сдѣлать объ нихъ представленія по надлежащемъ объ нихъ удостовѣреніи и по собраніи нужныхъ справокъ отъ мѣстныхъ полицейскихъ Начальствъ. О чемъ и послано 10 сего Апрѣля циркулярное предписаніе. (Вил. Губ. Вѣд.)

Санктпетербургъ, 12-го Апрѣля.

Высочайшія Грамоты.

I.

Нашему Генералу отъ Артиллеріи, Генераль-Адъютанту *Сухожанету*.

Ревностное и полезное служеніе ваше Престолу и Отечеству, ознаменованное многими опытами пламеннаго усердія, неутомимой дѣятельности и неослабныхъ трудовъ въ обширномъ кругу возложенныхъ на васъ важныхъ обязанностей по званію Члена Военнаго Совѣта, Директора Императорской Военной Академіи и Предсѣдательствующаго въ Комитетѣ по Артиллерійской части, постоянно обращали на васъ совершенное Наше благоволеніе и признательность. — Съ особеннымъ удовольствіемъ возобновляя вамъ чрезъ сіе изъясненіе оныхъ, Всемилостивѣйше жалуемъ вамъ, въ вѣнчающее доказательство всегдашняго Нашего вниманія къ отличившимъ вашимъ заслугамъ, алмазами украшенные знаки ордена *Св. Благочестиваго Великаго Князя Александра Невскаго*, которые при семъ препровождаю, пребываемъ навсегда къ вамъ благосклонны.

II.

Дежурному Генералу Главнаго Нашего Штаба, Нашему Генераль-Лейтенанту, Генераль-Адъютанту *Клейнмихелю*.

Разсмотрѣвъ отчетъ, представленный Намъ Во-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Wilno, 21-go Kwietnia.

ROZPORZĄDZENIE ZWIERZCHNOŚCI.

Dworzanie Gubernii Wileńskiej, mieszkający w innych miejscach Cesarstwa za biletami, w dawniejszym czasie wydanymi, udają się do P. Wileńskiego Cywilnego Gubernatora z prośbami, o zmianę im biletów na dalsze przebywanie za obrębem Gubernii Wileńskiej.

Sprawujący obowiązek Wileńskiego Cywilnego Gubernatora Prezydent Wileńskiej Izby Kryminalnego Sądu *Kalkatin*, mając na względzie, że po wydaniu tym Dworzanom początkowych biletów, klasa, byłej okolicznej szlachty Gubernii zachodnich, używająca praw Dworzan, podług postanowień Rządu, otrzymała nowe urządzenie Hrażdian i Jednodworców; także, że i pozostali w szlacheńskim nazwaniu Dworzanie, nie powinni otrzymywać biletów na oddalenie się bez wiedzy tych Marszałków Powiatowych, w zawiadomstwie których są oni zapisani; uznał za potrzebę podać do wiadomości wszystkich PP. Marszałków Powiatowych i zalecić wszystkim mieskim i ziemskim Policjom Gubernii Wileńskiej, iżby obwieścili powszechnie, ażeby Dworzanie nie inaczej udawali się do P. Naczelnika Gubernii, prosząc o pasporta na wyjazd albo na dalsze przebywanie za obrębem Gubernii, jak przez PP. Marszałków Powiatowych, których będzie obowiązkiem, uczynić o nich przedstawienia po należytem o nich zapewnieniu się i po zebraniu potrzebnych wiadomości od miejscowych władz policyjnych. O czem 10-go terażniejszego Kwietnia posłano okolne zalecenie.

(Wil. Gaz. Gub.)

Sankt-Petersburg, 12-go Kwietnia.

НАИВЫШЕЕ ДИПЛОМАТА.

I.

Нашему Генералу отъ Артиллеріи, Генерал-Адъютанту *Сухожанету*.

Gorliwa i pożyteczna służba wasza Tronowi i Ojczyźnie, oznamionowana wielą doświadczeniami żarliwego przywiązania, niezmordowanej czynności i prac w obszernym obrębie włożonych na was ważnych obowiązków Członka Rady Wojskowej, Dyrektora CESARSKIEJ Akademii Wojskowej i Prezydującego w Komitecie w części Artillerycznej, statecznie zwracały na was zupełne Nasze zadowolenie i uznanie. — Ze szczególnem zadowoleniem ponawiając wam przez niniejsze oświadczenie onych, Najłaskawiej darujemy wam, dla większego dowodu statecznej naszej uwagi ku odznaczającym się zasługom waszym, znaki brylantami ozdobione Orderu *Sw. Prawowiernego Wielkiego Xięęcia Alexandra Newskiego*, które tu przesyłając, zostajemy ku wam na zawsze przychylni.

II.

Deżurnemu Генералу Главнаго Нашего Штаба, Нашему Генерал-Поручникови, Генерал-Адъютанту *Клейнмихелю*.

Rozpatrzywszy sprawozdanie, przedstawione Nam

еннымъ Министромъ, о дѣйствіяхъ Министерства за минувшій годъ, Мы, къ душевному Нашему удовольствію, вновь удостовѣрились объ отличномъ во всѣхъ отношеніяхъ и совершенно видамъ и намѣреніямъ Нашимъ соотвѣтствующемъ положеніи ввѣренныхъ вамъ Департаментовъ: Инспекторскаго и Военныхъ Поселеній, въ обширномъ кругу дѣятельности коихъ всѣ части съ желаемымъ успѣхомъ достигаютъ цѣли, указанной Образованіемъ Министерства, а дѣла имѣютъ самое быстрое и совершенное признательность Нашу, за столь достохвальное и полезное служеніе ваше, какъ и вообще за ревностное исполненіе многихъ другихъ важныхъ порученій, Нами на васъ возлагаемыхъ, Всемилоостивѣе жалуюмъ васъ Кавалеромъ Ордена *Св. Равноапостольнаго Князя Владимира первой степени*, коего знаки при семъ препровождаю, пребываемъ къ вамъ Императорскою Нашею милостію навсегда благосклонны.

На подлинныхъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:
НИКОЛАЙ.

С. Петербургъ.
3-го Апрѣля 1838 года.

Высочайшимъ Приказомъ отъ 3-го Апрѣля, производятся: за отличіе по службѣ, изъ Генераль-Маіоровъ въ Генераль-Лейтенанты: Членъ Военно-Ученаго Комитета, состоящій по Артиллеріи *Минутъ*, съ оставленіемъ при прежней должности; Командующій 19-ю Пѣхотною дивизіею, *Фези*, съ утвержденіемъ Начальникомъ сей дивизіи. Изъ Полковниковъ въ Генераль-Маіоры: Могилевскій Комендантъ, состоящій по Кавалеріи *Окуневъ 2-й*, съ оставленіемъ при прежней должности; Смотритель дома Генеральнаго Штаба, состоящій по Арміи *Юшкевичъ*, который и увольняется отъ службы, съ мундиромъ и пенсіономъ полного оклада, опредѣленного Уставомъ 6-го Декабря 1827 года; находящійся при Главнокомандующемъ Дѣйствующею Арміею, для особыхъ порученій, состоящій по Арміи *Ивановъ 1-й*; Военный Начальникъ Кадішской губерніи, состоящій по Артиллеріи *Соболевъ 2-й*; Командиръ Полоцкаго Егерскаго полка, *Соймоновъ*, — всѣ трое съ оставленіемъ при прежнихъ должностяхъ; Лейбъ-Гвардіи Московскаго полка *Румянцевъ*, съ состояніемъ при 2-й Гвардейской Пѣхотной дивизіи; Командиръ 1-го Учебнаго Карабинернаго полка, Флигель-Адъютантъ, Лейбъ-Гвардіи Семеновскаго полка *Бибиковъ 3-й*, съ назначеніемъ Командиромъ 1-й Учебной Карабинерной бригады и съ состояніемъ по Арміи; Командиръ Казанскаго Егерскаго полка, *Чигаевъ*; Командиръ Рижскаго пѣхотнаго полка, *Панталевъ 1-й*; Командиръ Азовскаго пѣхотнаго полка, *Шрейберъ*, — всѣ трое съ оставленіемъ при прежнихъ должностяхъ; состоящій по Кавалеріи *Лифляндъ*; Командиръ Тенгинскаго пѣхотнаго полка, *Кашутинъ*, съ оставленіемъ при прежней должности; Командующій 1-ю бригадою 5-й Легкой Кавалерійской дивизіи, *Ланской 2-й*, съ утвержденіемъ Командиромъ сей бригады. Находящійся при Штабѣ Его Императорскаго Высочества по управленію Генераль-Фельдцейхмейстера, Лейбъ-Гвардіи Пѣшей Артиллеріи Баронъ *Корфъ 2-й*, съ назначеніемъ Командиромъ 2-й бригады 2-й Драгунской дивизіи и съ состояніемъ по Конной Артиллеріи; Командующій Лейбъ-Гвардіи Уланскимъ Его Императорскаго Высочества Великаго Князя **МИХАИЛА ПАВЛОВИЧА** полкомъ, *Матевъ 1-й*, съ утвержденіемъ Командиромъ сего полка; Исправляющій должность Начальника Штаба Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса, Генеральнаго Штаба *Коцебу 2-й*, съ утвержденіемъ Начальникомъ Штаба сего Корпуса и съ оставленіемъ въ Генеральномъ Штабѣ; Оберъ-Прокуроръ Святѣйшаго Синода, Флигель-Адъютантъ, Лейбъ-Гвардіи Гусарскаго полка Графъ *Протасовъ*, съ назначеніемъ состоять въ Свитѣ Его Императорскаго Величества и съ оставленіемъ при прежней должности. Назначаются: состоящій по Арміи Генераль-Лейтенантъ *Фроловъ 1-й*, Инспекторомъ Учебныхъ Карабинерныхъ полковъ, съ оставленіемъ по Арміи; Управляющій Коммиссаріатскимъ Департаментомъ Военнаго Министерства, состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Храпаевъ*, Генераль-Кригсъ-Коммиссаромъ Военнаго Министерства, съ оставленіемъ по Арміи; Начальникъ Штаба Корпуса Жандармовъ, Генераль-Маіоръ *Дубельтъ 1-й*, состоять въ Свитѣ Его Императорскаго Величества, съ оставленіемъ при прежней должности. (Р. И.)

— Высочайшимъ Указомъ, отъ 2-го сего мѣсяца, Господинъ Министръ Народнаго Просвѣщенія Всемилоостивѣе пожалованъ въ Дѣйствительные Тайные Совѣтники.

— Высочайшими Именными Указами, данными Придворной Канторѣ 2-го сего Апрѣля, Всемилоостивѣе

презъ Министра Войны, о чынностяхъ Министерствъ въ року зeszego, зъ сердечнымъ Нашемъ зadowoleniemъ, przekonałiśmy się znowu o odznaczającym się we wszystkich względach i zupełnie widokom i zamiarom Naszym odpowiadającym stanie powierzonych wam Departamentów: Inspektorskiego i Osiedleń Wojskowych, w obszernym obrębie działań, których wszystkie części z pożądanym postępem osiągały cel przez nowe urządzenie Ministerium wskazany, a dzieła mają tok szybki i zgodny z prawidłami. Oświadczając wam zupełną wdzięczność Naszą, za tak chwalebną i pożyteczną służbę waszą, jak i w ogólności za gorliwe wykonanie wielu innych ważnych zleceń, przez Nas na was wkładanych, Najłaskawiej mianujemy was Kawalerem Orderu *Sw. Równego z Apostołami Xięęcia Włodzimierza pierwszego stopnia*, którego znaki przy niniejszym przesyłając, zostajemy ku wam CESARSKĄ NASZĄ łaską na zawsze przychylni.

Na autentyku Własną Jego CESARSKIEJ
Mości ręką napisano:
НИКОЛАЙ.

S. Petersburg.
3-go Kwietnia 1838 roku.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny pod dniem 3 m Kwietnia, wyniesieni: za odznaczenie się w służbie, Jenerał - Majorowie na Jenerał - Poruczników: Członek Wojskowo-Naukowego Komitetu, liczący się w Artylleryi *Minut*, z pozostaniem przy obowiązku dotychczasowym; dowodzący 19-tą dywizją Piechoty, *Fesi*, z utwierdzeniem Naczelnikiem tej dywizyi. Półkownicy na Jenerał-Majorów: Mohylewski Komendant, liczący się w Kawaleryi *Okuniew 2-gi*, z pozostaniem przy obowiązku dotychczasowym; Dozorca Domu Sztabu Jenerałnego, liczący się w Armii *Juszkowicz*, który się uwalnia ze służby, z mundurem i pensją zupełnego wyznaczenia, podług ustawy 6-go Grudnia 1827 roku; znajdujący się przy Główno-Dowodzącym Armią Działającą, do szczególnych poleceń, liczący się w Armii *Iwanow 1-szy*; Wojskowy Naczelnik Gubernii Kaliskiej, liczący się w Artylleryi *Sobolew 2-gi*; Dowódzca Połockiego półku strzelców, *Sojmonow*, — wszyscy trzej z pozostaniem przy obowiązku dotychczasowych; półku Moskiewskiego gwardyi *Rumiancow*, i ma zostawać przy 2 dywizyi pieszej gwardyi. Dowódzca 1-go uczebnego półku karabinierów, z półku Siemionowskiego gwardyi Fligel-Adjutant *Bibikow 3-ci*, i mianowany Dowódzcą 1-szej karabiniernej uczebnej brygady, z zaliczeniem do wojska. Dowódcy półków: Kazańskiego strzelców *Czyczagow*, Rzyckiego pieszego *Pantalejew 1-szy* i Azowskiego pieszego *Schreiber*, trzej ostatni z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; liczący się w jeździe *Lifland*, Dowódzca Tengüńskiego pieszego półku *Kaszutin*, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; Dowodzący 1 brygadą 5 lekkiej dyw. jazdy *Łańskoj 2-gi*, z zatwierdzeniem na témże dowództwie; zostający przy sztabie Jego CESARSKIEJ Wsokości w wydziale Wielkiego Mistrzostwa artylleryi Baron *Korf 2-gi*, i mianowany Dowódcą 2 bryg. 2 dyw. dragonów z pozostaniem w konnej artylleryi. — Dowodzący półkiem gwardyjskim ułanów Jego CESARSKIEJ Wsokości WIELKIEGO XIĘCIA **MICHAŁA Matwiejew 1-szy** z zatwierdzeniem na témże dowództwie — Sprawujący obow. Naczelnika Sztabu oddzielnego korpusu Kaukaskiego, ze Sztabu Jenerałnego *Kotzebue 2-gi*, i zatwierdzony Naczelnikiem tegoż sztabu, z pozostaniem w sztabie Jenerałnym. — Oberprokuror Najsw. Rządzącego Synodu, z półku huzarów gwardyi Adjutant skrzydłowy Hrabia *Protasow*, z zaliczeniem do orszaku Jego CESARSKIEJ Mości i zachowaniem dotychczasowych obowiązków. Zostają mianowani: liczący się w wojsku Jenerał-Major *Frołow 1-szy*, Inspektorem uczebnych karabinierskich półków, z pozostaniem w wojsku. — Zarządzający Komisaryatskim Departamentem Ministerstwa Wojny, liczący się w wojsku *Chrapaczew*, Jenerałnym Kriegs-Komisarzem, z pozostaniem w wojsku. — Naczelnik Sztabu Korpusu Żandarmów Jenerał-Major *Dubelt 1-szy*, zaliczony zostaje do orszaku Jego CESARSKIEJ Mości, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków.

— Przez Najwyższy Ukaz, pod dniem 2-m terażniejszego miesiąca, Pan Minister Narodowego Oświecenia Najłaskawiej mianowany Rzeczywistym Radcą Tajnym.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kantoru Dworu 2-go terażniejszego Kwietnia, Najłaskawiej miano-

Вѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству Государыни Императрицы, дѣвицы Графиня Елизавета *Толъ*, Елизавета *Нейдегардтъ*, Лидія *Михайловская-Данилевская*, Марія *Ланская*, Елизавета *Фурманъ* и Наталія *Ефимовицъ*.

— Высочайшими Указами отъ того же числа, данными Правительствующему Сенату, произведены при Высочайшемъ Дворѣ слѣдующія Всемилоствѣйшія пожалованія и назначенія:

Оберъ-Гофмаршалу К. А. *Нарышкину* Всемилоствѣйше повелѣно быть Оберъ-Гофмейстеромъ, а Гофмаршалу Князю Н. В. *Долгорукову* Оберъ-Гофмаршаломъ и Президентомъ Придворной Канторы.

Шталмейстеръ О. П. *Опогизинъ*, Егермейстеръ Сенаторъ Графъ В. К. *Враницкій* и Оберъ-Церемоніймейстеръ Графъ И. И. *Воронцовъ-Дашковъ*, Всемилоствѣйше пожалованы въ Дѣйствительные Тайные Совѣтники съ оставленіемъ въ прежнихъ должностяхъ.

Шталмейстеру Графу Мих. Ю. *Віельгорскому*, Всемилоствѣйше повелѣно быть Гофмейстеромъ.

Камергеру Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Графу А. Н. *Толстому* Всемилоствѣйше повелѣно состоять въ должности Шталмейстера съ оставленіемъ и Членомъ Комитета о конно-заводствѣ Россійскомъ.

Церемоніймейстеру Графу А. П. *Шувалову* Всемилоствѣйше повелѣно быть въ должности Гофмаршала съ увольненіемъ отъ званія Совѣтника Придворной Канторы, и съ Высочайшимъ повелѣніемъ присутствовать въ оной.

— Высочайшими Именными Указами, данными Придворной Канторѣ отъ 2-го и 3-го Апрѣля, состоящіе въ Министерствѣ Иностранныхъ дѣлъ Коллежскій Ассессоръ *Богаевскій* и Титулярный Совѣтникъ Александръ *Бенъ*, Всемилоствѣйше пожалованы въ Камеръ-Юнкеры Двора Ея Императорскаго Величества.

— Статскіе Совѣтники: Придворный Докторъ Я. А. *Авенариусъ* и Врачъ для пользованія больныхъ Придворнаго вѣдомства Чановниковъ В. П. *Добровольскій*, Всемилоствѣйше пожалованы въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники.

— Высочайшею Грамотою отъ 2-го Апрѣля Директоръ Морскаго Кадетскаго Корпуса Вице-Адмиралъ И. О. *Крузенштернъ*, Всемилоствѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена *Св. Александра Невскаго*.

— Высочайшими Грамотами отъ 29 минув. Марта, Всемилоствѣйше пожалованы Кавалерами Орденовъ: *Св. Анны первой степени Императорскою Короною украшеннаго*, Членъ Департамента Удѣловъ Тайный Совѣтникъ Мих. Сем. *Мавринъ*; *Св. Станислава первой степени*, Членъ Департамента Удѣловъ Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ И. Н. *Толстой*; и того же ордена второй степени Членъ Департамента Удѣловъ Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ А. А. *Ущенко*.

— Высочайшею Грамотою отъ 2-го Апрѣля, Академикъ и Заслуженный Профессоръ Императорской Медико-Хирургической Академіи Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ А. Н. *Нелюбинъ*, Всемилоствѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена *Св. Станислава второй степени*. (*J. de St. P.*)

— Высочайшими Указами, данными Правительствующему Сенату, минувш. Марта 27-го ч., Всемилоствѣйше повелѣно быть: Совѣтнику Минскаго Губернскаго Правленія, Статскому Совѣтнику *Фрибесу*, Вице-Правителемъ Бѣлостокской Области, Гродненскимъ Вице-Губернаторомъ, Совѣтнику 1-го Отдѣленія Бѣлостокскаго Областнаго Правленія, Коллежскому Совѣтнику *Яневизу-Яневскому*. (*P. И.*)

Высочайшіе Указы: Военному Совѣту.

Наблюдая непосредственно за движеніемъ всѣхъ частей управленія Военно-Сухопутными силами Имперіи, Я съ особеннымъ удовольствіемъ замѣтилъ тѣ отличные успѣхи, которыми ознаменовались дѣйствія Военнаго Совѣта, по выполненію двухъ основныхъ обязанностей, Мною на него возложенныхъ: усовершенствованію Военнаго законодательства и устройству части хозяйственной, во всѣхъ видахъ и отношеніяхъ. Утвержденныя Мною, по представленіямъ Военнаго Совѣта, новое Учрежденіе Военнаго Министерства и многія другія положенія, правила и постановленія, водворили строгій порядокъ во всѣхъ отрасляхъ его обширнаго управленія, и на самомъ опытѣ оказались исполнѣе удовлетворительными; часть хозяйственная, по печительностію Военнаго Совѣта, получила новое устройство: сокращены расходы, облегчены обороты, усовершенствованы способы всѣхъ заготовленій, образованы значительные запасы и открыта возможность къ выполненію предположенной Мною мѣры улучшенія содержанія войскъ, мѣры столько же справедливой

wane Frejlinami NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ JEJ MOŚCI; Panny Elżbieta Hrabianka *Toll*, Elżbieta *Neidhardt*, Lidia *Michajłowska-Danilewska*, Marya *Łańska*, Elżbieta *Furmanówna* i Natalia *Jefimowiczówna*.

— Przez Najwyższe Ukazy dnia tegoż, dane Rządzącemu Senatowi, uczynione przy Najwyższym Dworze następujące Najłaskawsze mianowania i naznaczenia:

Wielkiemu Marszałkowi Dworu K. A. *Naryszkinowi* Najłaskawiej rozkazano być Wielkim Mistrzem Dworu, a Marszałkowi Dworu Xięciu N. B. *Dothorukowu* Wielkim Marszałkiem Dworu i Prezydentem Kantoru Dworu.

Koniuszy T. P. *Opoczynin*, Łowczy Senator B. K. Hrabia *Branicki* i Wielki Mistrz Ochrzędów J. J. Hrabia *Woroncow-Daszkow*, Najłaskawiej mianowani Rzeczywistymi Radzcami Tajnymi z pozostaniem przy obowiązkach dotychczasowych.

Koniuszemu Mich. J. Hrabiemu *Wielhorskiemu*, Najłaskawiej rozkazano być Mistrzem Dworu.

Szambelanowi Rzeczywistemu Radzcy Stanu A. N. Hrabiemu *Tolstowu* Najłaskawiej rozkazano zostawać w obowiązku Koniuszego z pozostaniem Członkiem Komitetu Rossyjskich stad.

Mistrzowi Ceremonii A. P. Hrabiemu *Szuwałowu* Najłaskawiej rozkazano być w obowiązku Marszałka Dworu z uwolnieniem od urzędu Radzcy Kantoru Dworu, i z Najwyższym rozkazem w nim zasiadania.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kantoru Dworu pod dniem 2-m i 3-m Kwietnia, liczący się w Ministerium Spraw Zewnętrznych Assesor Kollegialny *Bohajewski* i Radzca Honorowy Alexander *Bek* Najłaskawiej mianowani Kamer-Junkrami Dworu Jego Cesarskiej Mości.

— Radzcy Stanu: Doktor Dworu J. A. *Awenarius* i Medyk do leczenia chorych Urzędników wiedzy Dworu B. P. *Dobrowolski*, Najłaskawiej mianowani Rzeczywistymi Radzcami Stanu.

— Przez Najwyższy Dyplomata pod dniem 2-m Kwietnia Dyrektor Morskiego Korpusu Kadetów Vice-Admiral J. T. *Krusenstern*, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Alexandra Newskiego*.

— Przez Najwyższe Dyplomata pod dniem 29-m zeszłego Marca, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Orderów: *Sw. Anny pierwszego stopnia Cesarstką Koroną ozdobionego*, Członek Departamentu Udziałów Radzca Tajny Mich. Sem. *Mawrin*; *Sw. Stanisława pierwszego stopnia*, Członek Departamentu Udziałów Rzeczywisty Radzca Stanu J. N. *Tolstoj*; i tegoż orderu drugiego stopnia Członek Departamentu Udziałów Rzeczywisty Radzca Stanu A. A. *Jaszczenko*.

— Przez Najwyższy Dyplomata pod dniem 2-m Kwietnia, Akademik i Professor zasłużony Cesarskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii Rzeczywisty Radzca Stanu A. N. *Nielubin*, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Stanisława drugiego stopnia*.

— Przez Najwyższe Ukazy, dane Rządzącemu Senatowi, 27-go zeszłego Marca, Najłaskawiej rozkazano być Radzcy Mińskiego Rządu Gubernialnego, Radzcy Stanu *Fribesowi*, Vice-Rządzą Obwodu Białostockiego; Grodzieńskim Vice-Gubernatorem Radzcy i-go Oddziału Białostockiego Rządu Obwodowego, Radzcy Kollegialnemu *Janiewiczowi-Janiewskiemu*. (*R. In.*)

Najwyższe Ukazy: RADZIE WOJSKOWEJ.

Mając baczenie bezpośrednio na ruch wszystkich części zarządu siły zbrojnej lądowej Cesarstwa, ze szczególnem zadowoleniem dostrzegłem te odznaczające się postępy, któremi oznamionowane zostały czynności Rady Wojskowej, w wypełnieniu dwóch zasadniczych obowiązków, przeze Mnie na nią włożonych: w udoskonaleniu prawodawstwa wojskowego i w urządzeniu części gospodarskiej, we wszystkich kształtach i względach. Utwierdzone przeze Mnie, podług przedstawień Rady Wojskowej, nowe urządzenie Ministerium Wojny i wiele innych ustaw, prawideł i postanowień, wprowadziły ścisły porządek we wszystkich gałęziach tego zarządu obszernego, i w samém doświadczeniu okazały się zupełnie zaspakajającemi; część gospodarska, przez pieczołowitość Rady Wojskowej, otrzymała nowe urządzenie: umniejszone zostały wydatki, ulżone obroty, ulepszone środki wszystkich przygotowań, porobione znaczne zapasy i dana możność wypełnienia zamienionego przeze Mnie środka polepszenia utrzymania wojsk, środka tak sprawiedliwego w zasadach, jak dobroczyn-

въ основаніяхъ, сколько благотворной въ послѣдствіяхъ. Наконецъ и дѣлопроизводство Военнаго Совѣта, не замедляясь нисколько строгимъ соблюденіемъ коллегіальныхъ формъ, имѣло постоянно самое быстрое, успѣшное движеніе. Пріемля съ особенною признательностію столь примѣрно полезныя дѣйствія, Я изъявляю совершенное Мое благоволеніе: Военному Совѣту; управляющимъ всѣмъ текущимъ дѣлопроизводствомъ его, Директору Канцеляріи Военнаго Министерства, Статсъ-Секретарю Брискорну, и Управляющему Военно-Походною Канцеляріею Моею, Статсъ-Секретарю Позену, производящему всѣ дѣла по новому устройству и усовершенствованію частей управленія Военнаго Министерства.

ГЕНЕРАЛЬ-АУДИТОРИАТУ.

Изъ отчета Военнаго Министра за 1837 годъ, Я съ особеннымъ удовольствіемъ усмотрѣлъ, что дѣлопроизводство Генераль-Аудиторіата въ минувшемъ году, какъ и въ предшествовавшихъ, сопровождалось полнымъ успѣхомъ, и что всѣ дѣйствія Генераль-Аудиторіата постоянно устремлялись къ неуклонному выполнению важной обязанности, возложенной на него Учрежденіемъ Военнаго Министерства. За сѣи столь отличныя дѣйствія, вполне соответствующія пользамъ службы и Моимъ ожиданіямъ, Мнѣ весьма пріятно изъявить Генераль-Аудиторіату Мое совершенное благоволеніе.

На подлинныхъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

(Р. И.)

Въ Санктпетербургѣ.
3-го Апрѣля, 1838 года.

Въ слѣдствіе Указа Правительствующаго Сената, послѣдовавшаго по вопросу Орловской Казенной Палаты о томъ: подлежатъ ли казенные поселяне всѣхъ вообще наименованій, за не взносъ рекрутскихъ складочныхъ денегъ платежу пени, тогда какъ пеня сія, на основаніи Свода Законовъ тома 5-го Устава о податяхъ ст. 332 отменена за не взносъ въ срокъ подати подушной, оброчной, на водныя и сухопутныя сообщенія, а также за право винокуренія, оны Г. Министръ Финансовъ входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ. По положенію Комитета 8 и 22 Февраля, Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: не полагать пени съ казенныхъ крестьянъ за не взносъ ими въ срокъ въ казну рекрутскихъ складочныхъ денегъ. (Оп. Пр. Сен. 29 Марта 1838 г.)

Г-нъ Статсъ-Секретарь Бахтинъ уведомилъ Г. Министра Юстиціи, что въ Комитетъ Гг. Министровъ происходило разсужденіе на счетъ единовременныхъ пособій, выдаваемыхъ на основаніи 1376 ст. Св. Уст. о пенсіяхъ и единовременныхъ пособіяхъ, въ которой сказано: единовременныя пособія опредѣляются для Чиновниковъ краткое время служившихъ и по тяжкимъ болѣзненнымъ припадкамъ оставляющимъ службу. Его Императорское Величество, по положенію Комитета изволилъ находить, что изъ §§ 21 и 41 общаго пенсіоннаго устава 6 Декабря 1827 года явствуетъ, что въ семь случаевъ подъ выраженіемъ: *краткое время служившихъ* должно разумѣть не тѣхъ, кои служили меньше 20 лѣтъ, но прослужившихъ отъ 1 до 5 лѣтъ и слѣдственно на единовременныя при отставкѣ пособія, по приведенной выше 1376 ст. имѣютъ право только такіе изъ Чиновниковъ, служившихъ отъ 1 до 5 лѣтъ, кои по представленнымъ ими о болѣзняхъ своихъ свидѣтельствамъ могли бы подходить подъ дѣйствіе 1419 ст. Св. Пенс. Уст.; но за немыслугою постановленныхъ въ оной сроковъ, т. е. меньше 5 лѣтъ, не могутъ воспользоваться никакою пенсіею; а потому въ 1 день сего Марта, Высочайше повелѣть соизволилъ: единовременныя пособія, по неопредѣлительности сего закона дѣйствительно уже произведенныя Чиновникамъ, неимѣвшимъ, по представленнымъ о болѣзняхъ ихъ свидѣтельствамъ, права на полученіе пенсій по ст. 1419 Св. Пенс. Уст. оставить безъ обратнаго взысканія въ казну, утвердить; для единообразнаго же на будущее время назначенія таковыхъ пособій, на основаніи 1376 ст. того же Уст. о настоящемъ изъясненіи точнаго смысла оной объявить повсемѣстно. (Опуб. Прав. Сен. 26 Марта 1838 г.) (С. В.)

СТАТИСТИКА.

Промышленность, Торговля и т. д.

Отчетъ Министра Внутреннихъ Дѣлъ, за 1836 годъ.
(Продолженіе).

Садоводство.

Какъ по винодѣлію, такъ и по садоводству вообще, Таврической Губерніи принадлежитъ первенство предъ всѣми прочими. Урожай плодовъ въ 1836 году былъ въ ней еще меньше хорошъ, нежели въ предшествовавшей. Въ Кавказской области оны были также посредственны. Абрикосовъ и Персиковъ, какъ

него въ skutkach. Nakoniec i tok spraw Rady Woj-skowej, nie doznając zgody zwołki przez ściśle zachowanie form kollegialnych, miał statecznie jak naszybszy i najlepszy postęp. Przyjmując ze szczególnem uznaniem tak wzorowo pożyteczne działania, oświadczam zupełne Moje zadowolenie: Radzie Woj-skowej, zarządzającym wszystkimi potocznymi jej sprawami, Dyrektorowi Kancellaryi Ministerium Wojny, Sekretarzowi Stanu Briskornowi, i Zarządzającemu Wojskową Pochodową Kancellaryą Moją Sekretarzowi Stanu Pozenowi, odbywającemu wszystkie sprawy podług nowego urządzenia i ulepszenia części zarządu Ministerium Wojny.

ГЕНЕРАЛЬНОМУ АУДИТОРИАТУ.

Ze sprawozdania Ministra Wojny za rok 1837-my, ze szczególnem zadowoleniem dostrzegłem, że odbywaniu Spraw Jeneralnego Audytoryatu w roku zeszłym, jako i w latach poprzedzających, towarzyszył zupełny, skutek i pośpiech i że wszystkie czynności Jeneralnego Audytoryatu statecznie dążyły do koniecznego wypełnienia ważnego obowiązku, włożonego na niego przez urządzenie Ministerium Wojny. Za te tak odznaczające się czynności, zupełnie odpowiadające pożytkom służby i oczekiwaniom Moim, nader Mi jest przyjemnie oświadczyć Jeneralnemu Audytoryatowi zupełne Moje zadowolenie.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

W St. Petersburgu.
3-go Kwietnia 1838 roku.

НИКОЛАЙ.
(R. In.)

Na skutek Ukazu Rządzącego Senatu, nastętego z powodu zapytania Orłowskiej Izby Skarbowej o tómczy ulegają włościannie skarbowi wszystkich w ogólności nazwań, za niewniesienie w terminie rekruckich pieniędzy składkowych placeniu pency, wówczas, kiedy penna ta, na ośnowie Połączenia Praw tomu 5-go Ustawy o podatkach przez artykuł 332 odmieniona została za nieopłatę w terminie podatku poduszowego, czynszowego, na wodne i lądowe komunikacye, tudzież za prawo pędzenia wódki, P. Minister Skarbu czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów. Po nastętem postanowieniu Komitetu 8 i 22 Lutego, Cesarz Jego Mość Najwyżej rozkazać raczył: nie naznaczać pency z włościann skarbowych za niewniesienie przez nich w terminie do Skarbu rekruckich pieniędzy składkowych. (Op. p. Rz. Sen. 29 Marca 1838 r.)

— P. Sekretarz Stanu Bachtin uwiadomił P. Ministra Sprawiedliwości, że w Komitecie PP. Ministrów rozważano rzecz o jednorazowych wsparciach, wydawanych na ośnowie 1376 artykułu Połączenia Ustaw o penssyach i jednorazowych wsparciach, w którym powiedziano: jednorazowe wsparcia naznaczają się dla urzędników, czas krótki służących, a z przyczyny ciężkich chorób służbę opuszczających. Jego Cesarska Mość, po nastętem postanowieniu Komitetu, raczył znajdować, iż z §§ 21 i 41 ogólnej ustawy o penssyach 6-go Grudnia 1827 roku okazuje się, że w tym razie pod wyrażeniem: *krótki czas służących* należy rozumieć nie tych, którzy służyli mniej, jak lat 20-cie, ale którzy wysłużyli od 1 do 5-ciu lat, a zatem na jednorazowe przy odstawce wsparcia, podług przywiedzonego wyżej 1376 artykułu, mają prawo tacy tylko z urzędników, służących od 1-go do 5-ciu lat, którzy, na mocy okazanych przez nich o swych chorobach świadectw, mogliby podlegać skutkom 1419 artykułu Połączenia Ustaw Pensyjnych; ale z powodu niewysłużenia zakreszonych w niej terminów, to jest, mniej nad 5 lat, nie mogą z żadnej korzystać pensyi; a zatem dnia 1-go terażniejszego Marca, Najwyżej rozkazać raczył: jednorazowe wsparcia, dla niedostateczności tego postanowienia rzeczywicie już wydane Urzędnikom, którzy z przedstawionych o ich chorobach świadectw, nie mieli prawa na otrzymanie pensyi podług artykułu 1419 Połączenia Ustawy o Penssyach zostawiwszy bez uzyskania na powrót do skarbu, utwierdzić; dla jednostajnego zaś na czas przyszły naznaczania takich wspomóżen, na ośnowie 1376 artykułu tejże Ustawy o niniejszem objaśnieniu istotnej jego myśli, ogłosić w całym państwie. (Op. przez R. S. 26-go Marca 1838 roku.) (G. S.)

СТАТИСТИКА.

PRZEMYSŁ, HANDEL i t. d.

Zdanie Sprawy Ministra Spraw Wewnętrznych,
za rok 1836.

(Ciąg dalszy).

Огородничество.

Tak pod względem winnic, jako i ogrodnictwa w ogólności, należy się Gubernii Tauryckiej pierwszeństwo przed wszystkimi innemi. Urodzaj owoców w r. 1836 był w niej gorszy jeszcze, niżeli w roku poprzedzającym. W obwodzie Kaukazkim także był miedny. Moreli i brzoskwiń, równie jak w Krymie, tak i w

въ Крыму, такъ въ Кавказской области, вовсе не было. *Кулжута*, посѣянаго въ Кизлярскомъ уѣздѣ, Г. *Арбшевымъ* въ 1836 году получено около 30 пудъ. *Хлопчатой бумаги* посѣяно имъ также до 7½ пудъ, и получено 35. *Риса* посѣяно жителями Кизляра и округа его 15,000 пудъ, а собрано только 50,000. *Желтинника* (*Rhus Cotinus*) въ Кизлярскомъ и Моздокскомъ округахъ, на песчаныхъ буграхъ, собрано до 10,000 пудъ; онъ отправляется во внутреннія губерніи, для продажи нашимъ фабрикантамъ. *Каперсовъ* собрано въ Кизлярскихъ степяхъ до 8,000 пудъ; они большею частію отправлены въ Астрахань и на Нижегородскую ярмонку.

Учрежденное въ 1835 году въ Москвѣ *Общество Любителей Садоводства*, состоящее подъ Высочайшимъ покровительствомъ Государыни Императрицы, успѣло въ теченіи одного года сдѣлать многія полезныя распоряженія на дачѣ *Студенецъ*, пожалованной Ея Величествомъ во временное владѣніе общества; все строеніе сей дачи исправлено; оранжереи, въ которыхъ не было никакихъ растеній, теперь полны лучшихъ и рѣдкихъ; посажено много плодовыхъ деревъ, и положено начало къ разведенію огородныхъ овощей; посѣяны также разныя иностранныя техническія и медицинскія растенія, съ цѣлію усвоить ихъ Московскому климату.

Шелководство.

Шелка въ 1836 году выдѣлано, по сю сторону Кавказскихъ горъ, около 250 пудъ, меньше противу 1835 г. — 112 пудъ 27 ф. Только въ Кавказской области количество выдѣланнаго шелка въ 1836 году было значительнѣе, нежели въ 1835; впрочемъ и тамъ поздне весенніе морозы погубили много древесныхъ почекъ. Въ *Кизлярѣ* шелкъ продавался по 10 и 11 рублей, а по станіамъ и селеніямъ — даже по 8 и 9 р. за фунтъ. Шелкъ выдѣланный въ *Херсонской* Губерніи, гдѣ деревья также отъ мороза чрезвычайно пострадали, большею частію былъ проданъ Обществу Сельскаго Хозяйства Южной Россіи по 2½ руб. серебромъ за фунтъ. Въ *Крыму* шелкъ посредственной доброты продавался по 12 и 14 руб. за фунтъ *). Въ *Астраханской* Губерніи, кроме 15 пудъ чистаго шелка, добыто еще 6 пуд. 27 фунт. шелка хлопчатого; послѣдняго пудъ продавался отъ 160 до 200 р., а за первый платили отъ 600 до 650 руб.

Въ началѣ 1836 года, я имѣлъ счастье представлять Вашему Императорскому Величеству образцы шелковъ, выдѣлываемыхъ въ имѣніи Кавказскаго помѣщика *Реброва*, и Ваше Величество изволили разсматривать ихъ съ особеннымъ благосклоннымъ вниманіемъ. Въ Октябрѣ Г. *Ребровъ* сообщилъ Министрству, что онъ выписалъ чрезъ *Кяхту* настоящихъ *Китайскихъ* червей, принадлежащихъ къ той породѣ, которая производитъ отличный шелкъ *Сина*; въ разведеніи ихъ онъ имѣлъ полный успѣхъ, и получилъ уже отъ сихъ червей шелкъ высокаго достоинства.

(Продолженіе впереди).

*) Морозы въ концѣ Апрѣля убили въ Крыму на тушовыхъ деревьяхъ листья уже развитый. Главный Инспекторъ шелководства дѣлалъ, при семъ случаѣ, любопытныя опыты надъ шелковичными червями, которыхъ онъ кормилъ различными растеніями; хотя листья изъ сихъ растеній они и ѣли нѣсколько недѣль сряду, но ни одинъ червь не доведенъ былъ кормомъ до того, чтобы свилъ свой пузырекъ: большая часть погибла прежде 4 сна, и не многіе только пережили сію эпоху своего существованія.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 12-го Апрѣля.

Эрцъ-Герцогъ Фердинандъ *d'Este*, послѣ торжественнаго закрытія засѣданій Сейма, въ Трансильваніи, прибылъ въ сію столицу. Неизвѣстно еще, вступятъ ли Герцоги, по прежнему, въ должность Генералъ-Губернатора Галиціи, какъ по военной такъ и по гражданской частямъ.

— Обрядъ умовенія ногъ въ великій четвертокъ, происходившій во дворцѣ обыкновеннымъ порядкомъ. Ихъ Императорскія Величества совершили обрядъ сей, въ присутствіи вдовствующей Императрицы, Эрцъ-Герцога *Франца* и его супруги, Эрцъ-Герцога *Карла* и его сыновей и Эрцъ-Герцоговъ *Иоанна* и *Людвика*.

— Князь Павелъ *Эстергази* заказалъ для себя, на торжество коронаціи Англійской Королевы, богатый Венгерскій костюмъ, который, какъ говорятъ, будетъ стоить 500,000 рейнскихъ гульденовъ; одни сапоги, вышитые золотомъ и украшенные драгоценными камнями, стоятъ 8,000 гульд.

— Пожертвованія въ пользу несчастныхъ жителей Венгріи, потерѣвшихъ отъ наводненія, продолжаютъ съ постояннымъ успѣхомъ. Жители г. Вены пожертвовали 300,000 рейн. гульд. Большая часть этой

обводнѣ Кавказкимъ, згола prawie nie było. *Sesamu* (*Sesamum orientale*), zasiane w powiecie Kizlarskim, u P. *Arjeszewa*, w r. 1836 zebrano blisko 30 pudow. *Bawełny*, której zasiano u niego do 7½ pud., zebrano 35 pud. *Ryżu* wysieli mieszkańcy Kizlaru i okręgu Kizlarskiego 15,000, a zebrali tylko 50,000 pudow. *Sumaku* (*Rhus Cotinus*), zebrano w okręgach: Kizlarskim i Mоздокским, na piaszczystych pagórkach, do 10,000 pudow; wywożą go do Gubernij środkowych dla sprzedaży naszym fabrykantom. *Kaparow* zebrano w stepach Kizlarskich do 8,000 pudow, które po większej części wystane zostały do Astrachania i na jarmark Niżegorodski.

Zawiązane w r. 1835 w Moskwie *Towarzystwo Miłośników Ogrodnictwa*, zostające pod Najwyższą opieką Najjaśniejszej Cesarzowej, zdołało w ciągu jednego r. zaprowadzić wiele pożytecznych rozporządzeń na folwarku *Studeniec*, oddanym mu przez Jej Cesarską Mość w czasową administracyę; wszystkie zabudowania tego folwarku zostały poprawione; szklarnie, w których żadnych nie było roślin, teraz pełne są pięknych i rzadkich; posadzono wiele drzew owocowych, i dano początek zaprowadzeniu ogroduwin; posiano także rozmaite zagraniczne, w technice i medycynie używane rośliny, celem oswojenia ich z klimatem miasta Moskwy.

Jedwabnictwo.

Jedwabiu w r. 1836 otrzymano w prowincyach, z tej strony gór Kaukaskich położonych, około 250 pudow, a zatem mniej niżeli w r. 1835, pudow 112 funtow 27. Tylko w obwodzie Kaukaskim ilość wyrobionego jedwabiu w r. 1836 była znaczniejszą, niż w r. 1835; wreszcie i tam późne mrozy wiosenne wygubiły wiele pączków na drzewach. W Kizlarze sprzedawano funt jedwabiu po 10 i 11 rub. ass., a po staniach i wsiach, nawet po 8 i 9 rub. ass. Jedwab zebrany w Gubernii Chersońskiej, gdzie drzewa także od mrozow niezmiernie ucierpiały, po większej części sprzedany został Towarzystwu Gospodarstwa Wiejskiego Rossyi południowej, po 2½ rub. srebr. funt. W Krymie jedwab mniejszej dobroci sprzedawano po 12 i 14 rub. ass. funt. *). W Gubernii *Astrachańskiej*, oprócz 15 pudow czystego jedwabiu, zebrano nadto 6 pudow 27 funtow bawełniastego; ostatni sprzedawano po 160 do 200 rub. ass. pud., a za pierwszy płacono po 600 do 650 rubli.

W początku r. 1836 miałem szczęście przedstawiać Waszej Cesarskiej Mości próbki jedwabów, wyrabianych w majątności *Rebrowa*, obywatela Kaukaskiego, które W. C. Mość ze szczególną uwagą oglądać raczyłeś. W Październiku P. *Rebrow* zawiadomił Ministerstwo, że sprowadziwszy przez *Kiachtę* prawdziwe jedwabniki *Chińskie*, z gatunku, z którego wyrabiają wyborny jedwab *Sina*, udało mu się je rozmnożyć, i otrzymać już z nich jedwab niepospolitej dobroci.

(Dalszy ciąg nastąpi).

*) Mrozy przy końcu Kwietnia, zniszczyły w Krymie rozwinięte już liście nadrzewach morwowych. Główny Inspektor jedwabnictwa robił z tego powodu ciekawe doświadczenia z jedwabnikami, karmiąc je rozmaitemi roślinami; a chociaż jedwabniki żyły niektórymi z tych roślin wciąż przez kilka tygodni, żadna przecież liszka nie była w stanie przy tym pożywieniu uwieć kokonu; większa ich część zginęła przed 4-tem zaśnieżeniem, a tylko mała ilość przetrwała ten peryod swojego istnienia.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

AUSTRIA.

Wiedeń, 12-go Kwietnia.

Arcy-Xiąże *Ferdinand d'Este*, po uroczystém zakończeniu Sejmku Siedmiogrodzkiego w dniu 31 z. m. powrócił do naszej stolicy. Nie jest jeszcze wiadomém z pewnością; czy obejmuje dawniejsze swoje urzędowanie, jako Jenerałny Gubernator Cywilny i Wojkowy Królestwa Galicyi.

— Obrząd umywania nóg w Wielki-Czwartek odbywał się w zamku w szczególnym sposobem. Cesarz i Cesarzowa oboje dopiełniali tego obrzędu, w obecności Cesarzowej wdowy; Arcy-Xiącia *Franciszka* i jego małżonki, Arcy-Xiącia *Karola* i jego synów, oraz Arcy-Xiążat *Jana* i *Ludwika*.

— Xiąże *Paweł Esterhazy* obstałował dla siebie, na uroczystość koronacyi Królowej angielskiej, spódnicę węgierski ubiór, który ma kosztować 500,000 reńskich. Same ciżmy, wyszywane złotem i drogiemi kamieniami wysadzone, kosztują 8,000 reńskich.

— Ciągłe trwa zapał w niesieniu pomocy nieszczęśliwym mieszkańcom Węgierskim, powodzią dotkniętym; sami mieszkańcy Wiednia złożyli na ten cel 50,000 reń, do czego przyczyniła się najwięcej lote-

суммы собрана съ продажи билетовъ на лоттерей, составленную подъ заведываніемъ Княгини *Меттернихъ*. Турецкіе Посланники, назначенные къ Вѣнскому и Берлинскому Дворамъ, участвовали въ семъ благотворительномъ дѣлѣ. Первый изъ нихъ прислалъ для разыгрыша въ лоттерей драгоцѣнную шаль, а другой серебряный кубокъ. (О. Г. Ц. П.)

— За нѣсколько дней провѣжала здѣсь Д-ца *Талони* изъ Варшавы въ Парижъ, но не являлась въ театръ, потому, что дирекція не хотѣла ей дать требуемыхъ 200 червон. за каждое представленіе.

— Турецкіе Посланники при здѣшнемъ и Берлинскомъ Дворѣ, *Рифатъ* Бей и *Кіамиль* Паша, представлялись 9 го ч. Государствен. Канцлеру Князю *Меттерниху*. *Рифатъ* Бей имѣетъ около 33 лѣтъ, ловокъ въ обращеніи и веселъ; *Кіамиль* Паша знаетъ нѣсколько по Славянски, но оба рѣшились не премѣнно обучаться Французскому языку, который уже нѣсколько понимаютъ. Оба они показываютъ большое любопытство и желаютъ все изслѣдывать и это служить доказательствомъ, (какъ неоднократно писали изъ Константинополя) что ихъ посольство съ многочисленною свитою молодыхъ Турокъ, назначено съ цѣлію, ознакомить ихъ съ просвѣщеніемъ и ввести оное въ Турцію. Изъ 25 находящихся при нихъ молодыхъ Турокъ, Секретари обоихъ Посланниковъ неимѣютъ болѣе 20 лѣтъ отъ роду; кромѣ того *Кіамиль* Паша, взялъ съ собою младшаго своего брата, а Ормянину, который говоритъ только по турецки и по Французски, служить ему переводчикомъ. Изъ всей свиты обоихъ Посланниковъ ни одинъ не знаетъ Нѣмецкаго языка. Совѣтникъ Турецкаго посольства *Г. Мауройени*, издѣль на встрѣчу имъ изъ Вѣны. *Кіамиль* Паша, останется здѣсь на 10 или 12 дней, послѣ чего прямо отправляется въ Берлинъ. (G. C.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 14 го Апрѣля.

Король намѣревается лѣтомъ съѣздить въ Бордо и въ Байонну.

— Снова носятъ слухи, что Герцогъ *Немурскій* будетъ назначенъ Вице-Королемъ въ Алжиръ. Въ такомъ случаѣ онъ отправится въ Африку въ сопровожденіи *Г. Лоранса*, въ качествѣ Министра Внутреннихъ дѣлъ; *Боланже*, въ званіи Министра Юстиціи и *Ген. Гаксо* въ должности Военнаго Министра.

— Король на дняхъ давалъ частную аудіенцію *Г-ну Сильвестру де Саси*, который поднесъ Е. В-ву последнее сочиненіе извѣстнаго отца своего о религіи Друзовъ. — *Г. Тексье* представилъ Герцогу *Орлеанскому* первый экземпляръ своего сочиненія, содержащаго описаніе Малой Азіи.

— Слышно навѣрное, что Герцогъ *Немурскій* не будетъ въ Лондонѣ во время коронаціи Королевы *Викторіи*.

— *Мониторъ* сообщилъ слѣдующее извѣстіе изъ Портъ-о-Пренсъ отъ 15 Февраля: „Появленіе на купеческихъ корабляхъ желтой горячки, приписать только должно нездоровому мѣстоположенію, гдѣ они остановились; военные корабли стоящіе въ отдаленнѣйшемъ положеніи, свободны отъ сей болѣзни.“

— Палата Депутатовъ производитъ совѣщанія о проектѣ закона касательно подвергшихся сумасшествію.

— Въ послѣднемъ засѣданіи Академіи нравственныхъ и политическихъ наукъ, *Г. Кузенъ* изъ записокъ Доктора *Губрауера* въ Берлинѣ, сообщилъ извѣстіе, обратившее общее вниманіе, именно, что подлинникъ проекта предложеннаго Великимъ *Лейбницомъ* Королю *Людвигу XIV* о предпріятіи *Французской экспедиціи въ Египетъ*, открытъ *Г-мъ Пеце*, бібліотекаремъ въ Ганноверѣ. Часть онаго писана собственною рукою *Лейбница*, остальное имъ просмотрено и исправлено. Въ то же время *Г. Фуиле* въ бібліотекѣ Института открылъ копию сего же сочиненія, которую *Мортъ* велѣлъ взять и препроводить первому тогдашнему Консулу. — Потомъ *Г-нъ Биньонъ* читалъ продолженіе своей исторіи *Наполеона* въ 1812 году и несчастной для него войны сего времени.

— Увѣдомляютъ изъ Логронъ отъ 7 ч. с. м.: „Слышно о происшедшемъ сраженіи между Христиносскимъ Генераломъ *Квинтана* и Карлистами подъ командою Аббата *Мерино*, бывшемъ 4 го ч. с. м. близъ Ретуэрта. *Леонъ эль Конде* съ 4-мя баталіонами, 7 эскадронами и 2 пушками перешелъ чрезъ Эбро при Калатравѣ. Инфантъ *Донъ-Себастьянъ* и *Виллареаль*, кажется хотятъ перейти чрезъ Эбро въ окрестностяхъ Туделя, для доставленія помощи Генералу *Таррагалю*, но *Але* съ своею дивизіею занимаетъ всѣ мѣста возможные къ переправѣ, начиная отъ Пуэбла до Каль-гора.“

15-го Апрѣля.

Принца *Жоанвилскаго* ожидаютъ въ Нью-Йоркѣ,

rya, pod przewodnictwem Xieźnej *Metternich* dokonana. Nawet Tureccy Posłowie, przeznaczeni do tutejszego i berlińskiego dworu, kosztownemi przedmiotami przyczynili się do tej szlachetnej zabawy; pierwszy bowiem dał w tym celu szal kosztowny, a drugi, kubek srebrny. (G. R. K. P.)

— Przed kilką dniami przejeżdżała tędy Panna *Taglioni* z Warszawy do Paryża, ale nie występowała na teatrze, ponieważ dyrekcyja nie chciała jej dać żądanych 200 czerw. zł. za każde wystąpienie.

— Posłowie tureccy przy tutejszym i berlińskim dworze, *Rifaat* Bej i *Kiamil* Basza, byli przedstawiani, d. 9, Xieźciu *Metternichowi*, kanclerzowi państwa. *Rifaat* Bej może mieć około lat 33, jest przyjemny i żywy; *Kiamil* Basza będzie zapewne blisko 6 lat starszy, także pięknej postaci i pięknych przymiotów. Obadwa mówią tylko po turecku; *Kiamil* Basza umie cokolwiek po słowiańsku, ale obadwa postanowili uczyć się języka francuzkiego, którego mają już niejaką znajomość. Obadwa okazują wiele ciekawości i chęci zbadywania wszystkiego, co przekonywa, jak nie raz donoszono już ze Stambułu, że ich postannictwo z licznym orszakiem młodzieży tureckiej, ma na celu obaznanie ich z oświatą i wprowadzenie tejże do państwa tureckiego. Z 25 znajdujących się przy nich młodych Tarków, sekretarze obudwóch posłów, nie mają więcej, jak po lat 20 wieku; prócz tego wziął z sobą *Kiamil* Basza swego młodszego brata, a Ormianin, mówiący tylko po turecku i francuzku, służy mu za tłumacza. Z całego obudwóch posłów orszaku, żaden nie umie po niemiecku. Radzca Poselstwa Tureckiego, Pan *Maurojeni*, wyjeżdżał z Wiednia na ich spotkanie. *Kiamil* Basza zabawi tu dni 10 lub 12, po czém udaje się wprost do Berlina. (G. C.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 14 Kwietnia.

N. Pan ma w tym roku w miesiącach letnich odwiedzić Bordeaux i Bayonnę.

— Znówu mówią, że Xieźe *Nemours* ma być mianowany Vice-Królem Algieru; w takim przypadku towarzyszyłiby mu do Afryki jako Ministrowie: *P. Laurence*, Spraw Wewnętrznych, *P. Bolanger*, Sprawiedliwości, a Jenerał *Haxo*, Wojny.

— Król dał w tych dniach posłuchanie prywatne Panu *Sylvestre de Sacy*, który złożył Monarsze ostatnie dzieło sławnego ojca swego, o religii Druzów. — Xieźciu *Orleans* ofiarował *P. Ch. Texier*, pierwszy exemplarz swego dzieła, obejmującego opis Azji Mniejszej.

— Słychać teraz z pewnością, że Xieźe *Nemours* nie będzie obecny w Londynie na koronaoyi Królowy *Wiktoryi*.

— *Monitor* doniósł z Port-au-Prince, pod d. 15 Lutego, co następuje: „Pokazanie się na okrętach kupieckich żółtej gorączki, tylko niezdrawemu miejscu, gdzie stanęły na kotwicy, przypisać należy; okręty wojenne, znajdujące się w dalszej od miasta odległości, są od tej choroby ochronione.“

— Izba deputowanych naradza się nad projektem do prawa o cierpiących pomieszanie umysłu.

— Na ostatniem posiedzeniu Akademii umiejętności moralnych i politycznych, udzielił Pan *Cousin*, z pism doktora *Gubrauer* w Berlinie, wiadomość, która pow szechnie sprawiła zajęcie, to jest: doniósł *P. Cousin*, że oryginał projektu, podanego przez Wielkiego *Leibnitza* Królowi *Ludwikowi XIV*, względem przedsięwzięcia wyprawy francuzkiej do Egiptu, został wynaleziony przez *P. Petz*, bibliotekarza w Hannoverze. Część tego projektu jest napisana własną ręką *Leibnitza*, reszta przez niego przejrzana i poprawiona. W tymże czasie znalazł Pan *Fouillet* w bibliotece instytutu, kopią tegoż samego dzieła, którą Jenerał *Mortier* wziął być kazat i ówczasowemu pierwszemu konsulowi przestał. — Następnie czytał Pan *Bignon* wyjątki dalsze swojej historyi Napoleona, z epoki 1812 roku i nieszczęśliwej dla niego wojny tego czasu.

— Donoszą z Logrono pod 7 b. m.: „Słychać o stoczonych bitwie między Krystynistowskim Jenerałem *Quintana* a Karolistami pod dowództwem Xieźa *Merino*, która w dniu 4-ym b. m. pod Retuerta zajął miasto, *Leon-el-Conde*, przeszedł we 4 bataliony, 7 szwadronów i 2 armatami przez Ebro pod Calatrava. Infanteria *Don Sebastian* i *Villareal*, zdają się mieć chęć przejścia przez Ebro w okolicy Tуделя, dla doprowadzenia posiłków Jenerałowi *Tarragal*, ale *Alaix* zajmuje ze swoją dywizją wszystkie miejsca do przeprawy sposobne, począwszy od Puebla aż do Cal-hora.“

Dnia 15-go.

Xieźe *Joinville* spodziewany jest w Nowym-Jorku,

гдѣ жительствовавшие тамъ Французы дѣлаютъ разныя приготовления для принятія высокаго гостя. Назначенъ даже для сего комитетъ.

— Слышно, что вмѣсто Генерала *Алавы* будетъ Испанскимъ Посланникомъ при здѣшнемъ Дворѣ Маркграфъ *Агиларъ*, тотъ самый, который удалился послѣ происшествій въ Логронью.

— *Garde National*, журналъ издаваемый въ Марсели, утверждаетъ, что Евзебій *де Салъ*, Профессоръ Арабскаго языка, отправленный по ученому предмету на востокъ, и живущій въ Египтѣ, получилъ дозволеніе отъ Вице-Короля осмотрѣть главную бібліотеку въ Аль-Альзарѣ и пользоваться ею усмотрѣнію.

— Изъ Нанта отплыло 100 пассажировъ въ Мараканбо, чтобы поселиться въ этой мало извѣстной странѣ.

— *Phare de Bayonne* уведомляетъ, что *Донъ-Карлосъ* непрерывно проживаетъ въ Эстеллѣ, и вовсе не видно, чтобы онъ выѣхалъ оттуда.

Байонна, 13-го Апрѣля.

Карлистскій Генералъ *Герре* осаждаетъ Виллануэву де Мена, ключъ въ Сантандерскую провинцію. Изъ Витторіи отправлены два баталіона для подкрѣпленія *Фирмина Ириарте*. *Эспартеро* лежитъ въ постели въ Бривіескѣ. За нѣсколько дней на самой границѣ во время проѣзда задержанъ Архіепископъ *де Сантьяго де Куба* и отправленъ въ здѣшній городъ гдѣ находится подъ строгимъ карауломъ. (G. C.)

А н г л и я.

Лондонъ, 14-го Апрѣля.

Цехъ Лондонскихъ золотыхъ дѣлъ мастеровъ, богатѣйшій въ цѣломъ свѣтѣ, готовится празднество для Королевы, 24-го Мая, въ принадлежащемъ ему зданіи биржи. Ея В. милостиво приняла приглашеніе. Празднество сіе будетъ состоять изъ торжественнаго бала (*bal paré*) и великолѣпнаго пиршества. Зала освѣтится газомъ, пламя коего, нарочно закрытое, будетъ изливаться свѣтъ подобный лунному. Въ срединѣ залы, въ устроенномъ бассейнѣ, окруженномъ рѣдчайшими растеніями, пущены будутъ золотыя и серебряныя рыбки. Въ залѣ будутъ играть вокальная и инструментальная музыки. На покупку ковра, который будетъ разостланъ въ столовой залѣ, определено 1,000 ф. ст. а кресла будутъ стоить по 40 гиней каждое.

— Памятникъ, воздвигаемый въ честь *Нельсона* будетъ сооруженъ на Трафальгарской улицѣ, въ назначенномъ для сего Правительствомъ мѣстѣ. Художникамъ предложено представить на оный планы. Памятникъ будетъ стоить до 30,000 ф. ст. До сихъ поръ собрано только 6,300 ф. ст. (O. G. II. II)

— Предложеніе Г-на *Тальфуръ*, на счетъ определенія билия противу перепечатыванія книгъ, непременно встрѣтитъ болѣе сопротивленія, нежели какъ сначала полагали. Все общество типографчиковъ, книгопродавцевъ, переплетчиковъ, бумагозаводчиковъ, и проч. подало въ Парламентъ множество прошеній, утверждая, что такое определеніе, было бы нарушеніемъ ихъ вѣковыхъ правъ. Посему если и удержится проектъ Г-на *Тальфуръ*, то съ большими перемѣнами.

— Вмѣсто Графа *Себастьяни*, Король Французовъ уполномочилъ временно Г-на *Буркеня* исправляющимъ дѣла.

— Городъ Вашингтонъ заказалъ у скульптура *Персико* въ Неаполѣ, статую Христофора Колумба. Она будетъ поставлена на большой площади противу капитолия и представлять великаго мореплавателя, въ минути, когда онъ извѣщаетъ Европу объ открытіи новаго свѣта. *Персико* отправился уже въ Мадридъ, гдѣ находятся два, какъ уже давно слышно, весьма похожіе портреты Колумба. (G. C.)

Н и д е р л а н д ы.

Гага, 15-го Апрѣля.

На тайномъ засѣданіи законодательныхъ палатъ, о которомъ уже нѣсколько разъ мы упоминали, Министръ Иностраннѣхъ Дѣлъ сообщилъ дипломатическую ноту, поданную Нидерландскимъ посланникомъ Г. *Деделемъ*, на Лондонской конференціи, посланъ пяти первостепенныхъ державъ. Въ этой нотѣ изъяснено, что хотя Король и желаетъ принять со всѣми подробностями условія трактата объ отдѣленіи Бельгіи отъ Голландіи, и самъ возобновилъ прерванные по сему предмету переговоры, но въ слѣдствіе непредвидѣнныхъ обстоятельствъ, по несоответственности въ намѣреніяхъ и дѣйствіяхъ причастныхъ къ дѣлу сторонъ, Его Величество нашелъ себя вынужденнымъ, признать дѣло сіе несостоявшимся. Въ слѣдъ за симъ, Министръ въ произнесенной имъ рѣчи, объяснилъ причины прерванія переговоровъ. Затрудненія въ

гдѣ замескажи Французы чинятъ великіе приготовления на пріятіе знакомаго гостя. Вываано жу навет комитет, ктору сѣ тем зажуе.

— Стычаѣ, ѣ на мѣсцу Јенер. *Алава*, бѣдѣе По- стѣм *Ниспаѣскимъ* пры тудѣшѣмъ дворѣ, *Маргр. Агуи- ларъ*, тен сам, ктору сѣ усунатъ по выпадкахъ въ *Ла- Гранѣа*.

— *Garde national*, дѣиенникъ wychодзѣу въ Марсыліи, заперва, ѣе *Eusebe de Salle*, Професоръ ѣзыка арабскѣго, wystany въ przedmiotachъ науkowychъ на *Wschód*, а бавѣуы тѣразъ въ Египцѣ, otrzymałъ pozwolenie od *Vice-Króla*, przejrzeć sławną bibliotekę въ *Al-Alzhar* i korzystać zъ niej podługъ upodobania.

— Z *Nantes* popłynęło 100 pasażerówъ do *Maracaibo*, въ zamiarze osiedlenia sѣ въ tymъ mało znanymъ kraju.

— *Phare de Bayonne* заперва, ѣе *Don Carlos* bawi ciagle въ *Estella*, i nie nie zapowiada odjazdu jego zъ tego mѣjsca.

Bayonna, 13 Kwiетnia.

Каролістовскі Јенералъ *Guergué*, oblega *Villanueva de Mena*, ten-to kluczъ do prowincyi *Sant-Ande*. Z *Wittoryi* wystano два баталіоны на wzmoцnienie *Firmina-Iriarte*. *Espartero* leży chory въ *Briviesca*. Przed kilkа dniami zatrzymano на samej granicy, kторą przebywałъ *Arcy-Biskupa de Santiago de Cuba* i odprowadzonego do tutejszego miasta, гдѣе pod ścisłymъ zostaje dozoremъ. (G. C.)

А N G L I A.

Лондонъ, дня 14-го Kwiетnia.

Крѣлова прыѣѣла заперсzenie cechu зѣлтникѣвъ на uroczystość, kторą тенѣ cechъ, najbogatszy въ swѣcie, ma wyprawić dla *N. Pani*, въ dniu 24 Maja, we własnej giełdzie. Uroczystość та składać sѣ бѣдѣе zъ balu swѣtnego (*bal paré*) i wspaniałej biesiady. Giełда бѣдѣе oświetlona przykrytymъ gazemъ, światło księżycowe naśladowującymъ, w śrѣdoku umieszczona бѣдѣе sadzawka, napełniona złотемъ i srebrnemъ rybami i otoczona najpięknѣjszymi i najrzadszymi roślinami. Muzyka śpiewna i instrumentalna ożywi biesiadę. Na dywan, kторымъ ma byдъ przykryta podłoga въ sali jadalnej, przeznaczono 1,000 fun. szter., а на kаждѣ kресло по 40 gwineowъ.

— Pomnikъ на pamiątkę *Nelsona*, wznieiony бѣдѣе пры ulicy *Trafalger*, на placu przez Rządъ въ tymъ celu wyznaczonymъ. Wszyscy snycerze sѣ wezwani do podania stosownychъ planówъ; kosztъ mają wynosić do 30,000 funt. szter., lecz dotychczasъ dopiero 6,300 funt. zebrano. (G. R. K. P.)

— Projektъ *Pana Talfourd*, aby uchwalono bil przeciwko przedrukowywaniu dziełъ, znajdzie większy niezawodnie opórъ, aniżeli zъ początku sądzono. Całe zastępy drukarzy, księgarzy, introligatorów, papierników i t. p. podały do Parlamentu mnogie petycje, dowodząc, ѣе podobna uchwała byłaby naruszeniemъ prawъ ichъ odwiecznychъ. Jeżѣli więc projektъ *Pana Talfourd* utrzyma sѣ, to chyba zъ wielkimi tylko modyfikacyami.

— Na mѣjsce *Hr. Sebastianiego*, umocowałъ Królъ Francuzówъ tymczasowie *Pana Bourqueney*, jako sprawującego interessa.

— Miasto *Washington* zamówiło u rzeźbiarza *Persico* въ Neapolu, posągъ *Krzysztofa Kolumba*. Ma onъ byдъ postawiony на wielkimъ placu przeciwko kapitolu i przedstawiać wielkiego żeglarza, въ chwili, gdy zawiadamia Europę o odkryciu Nowego-Swiata. *Persico* pojechałъ jużъ do Madrytu, гдѣе sѣ два, jakъ wieść od dawną niesie, bardzo podobne portrety *Kolumba*. (G. C.)

N I D E R L A N D Y.

Haga, dnia 15 Kwiетnia.

Na kilkakrotnie wspominanémъ posiedzeniu tajnémъ Izby prawodawczychъ, udzieliłъ imъ Ministerъ Sprawъ Zagranicznychъ, notę dyplomatyczną *Posta Niderlandzkiego*, *P. Dedel*, podaną na Konferencyi londyńskiej, *Posłomъ* pięciu Wielkichъ Mocarstwъ. Nota та zawiera, ѣе lubo *N. Pan* pragnąłъ we wszystkichъ szczegółachъ przystąpić do warunkówъ, mającychъ на celu zupełne rozdzielenie *Belgii* od *Hollandyi*, i samъ wznowiłъ przerwane въ tymъ przedmiocie narady; zmuszony jestъ jednakъ, zъ wypadku nieprzewidzianego, pochodzącego zъ braku wzajemnychъ styczności въ zamiarachъ i działaniachъ obu stronъ interesowanychъ, uważać całą tę sprawę za niedoszłą do skutku. — W mowie mianej następnie, rozwinąłъ Minister powody zerwania zaczętychъ naradъ, wymieniającъ, ѣе cała trudność wynika zъ przyczyny *lasu Grynwaldzkiego*, на kторого wycięcie *Niemiecki-Związekъ* zъ przyczyn

этомъ дѣлѣ возникли: во 1-хъ потому, что Германскій союзъ не соглашался на срубку Гринвальденскаго лѣса, находя, что это было бы невыгодно въ стратегическомъ отношеніи; во 2-хъ по поводу требованія тѣмъ же союзомъ уступки части Лимбурга, въ замѣнъ княжества Люксембургскаго, поступающаго въ Бельгійское владѣніе. (О. Г. Ц. II.)

ИСПАНІЯ

Saragossa, 10-го Апрѣля.

Національная гвардія въ Гуэскѣ разбила близъ Ангеса Карлистовъ подъ командою *Tarragall*. Взято въ плѣнъ 500 чел., а одна Карлистская компанія перешла къ побѣдителямъ. Остальные, спасшіеся отъ пораженія, скрылись въ Сьерра де Газа.

— Баронъ *Мерз* вмѣстѣ съ бригадиромъ *Карло*, напалъ на Карлистовъ подъ начальствомъ *Сагарри*, *Тристани* и нѣскольکو другихъ начальниковъ, которымъ причинилъ значительный уронъ. Сраженіе продолжалось 36 часовъ. *Сагарра* убитъ а *Тристани* раненъ. — Французскій Генералъ *де л'Эспиноза*, помощникъ *Кабреры* съ 1,500 чел. пѣхоты и 150 конницы, 7-го ч. с. м. выступилъ изъ Узада по направленію къ Атіи. (G. C.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 28-го Марта.

Говорятъ здѣсь, что въ Адрианополи задержанъ тайный агентъ Египетскаго Вице-Короля, отправленный съ подозрительными порученіями въ Албанію. Кажется, что слухъ этотъ распространенъ умышленно, чтобы раздражить Турокъ противу *Мегмеда-Али*.

— Вліяніе Прусскихъ Офицеровъ въ Турціи, съ каждымъ днемъ увеличивается а ихъ служба все болѣе нравится, такъ какъ они исполняютъ ее безъ всякихъ политическихъ видовъ. По сей причинѣ имъ ввѣрена гораздо обширѣйшая дѣятельность, такъ что одинъ изъ нихъ артиллерійскій Офицеръ Г. Л., имѣетъ подъ своимъ начальствомъ 20 компаній на разныхъ пунктахъ Дарданелловъ. Такое положеніе тѣмъ важнѣе, что Порты, какъ по всему видно, готовится къ войнѣ съ Египетскимъ Пашею, къ чему кажется большимъ поощреніемъ послѣдняя побѣда Друзовъ.

— О военной экспедиціи Персидскаго Шаха, получены здѣсь слѣдующія подробности. 10 Февраля Шахъ завоевавъ прежде нѣкоторые поколѣнія Курдистана, остановился близъ Герата и расположился съ 60,000 войска и 200 орудіями. Дагестанскій Сатрапа, дядя Шаха, отправился къ городскимъ воротамъ и предложилъ городу сдачу, но получилъ отказъ. Немедленно начата осада, которою распоряжаются иностранные Офицеры, имѣя подъ своимъ начальствомъ всѣ батареи Шаха. Кромѣ того Персидскіе Офицеры съ своими отрядами заняли весь лѣвый берегъ рѣки Герата; Персидское войско снабжено всемъ нужнымъ и вообще въ наилучшемъ состояніи. — Миликъ Ихмилъ Министръ Шаха, договаривается на счетъ займа для своего владѣтеля съ купцами Бака и Астрахана. Защитою города управляютъ Англійскіе Офицеры принявшіе службу безъ дозволенія своего правительства. (G. C.)

— Изъ Дамаска пишутъ отъ 25 Февраля: Египетскія войска снова совершенно разбиты Друзами: убиты два Паша и множество Офицеровъ; отняты всѣ обозы и 3 орудія; Шерифъ-Паша обязанъ своимъ спасеніемъ преданности своимъ мамелюкамъ, изъ коихъ трое защищая его, лишили его жизни. — Последнее сраженіе происходило въ Гавранскомъ ущельи, въ трехъ миляхъ отъ Дамаска; въ этомъ самомъ мѣстѣ Египтяне понесли значительныя потери, нѣсколько разъ бесполезно нападая на мамелюковъ. Ибрагимъ-Паша долженъ былъ самъ отправиться туда со всеми почти своими войсками, набранными въ Алеппъ и Дамаскъ, которыхъ жители, пользуясь его отсутствіемъ, взбунтовались противъ Египетскихъ властей. *Бахри-Бей*, христіанинъ, главный инспекторъ рекрутскихъ наборовъ, принужденъ былъ спасаться бѣгствомъ отъ мщенія, которымъ грозилъ ему жители Дамаска. Шерифъ-Паша вступилъ въ Дамаскъ съ остатками своей гвардіи, между тѣмъ какъ Ибрагимъ-Паша поспѣшно отправился изъ Гаммы въ Алеппъ, чтобы утишить народное возстаніе. (О. Г. Ц. II.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Сентъ-Убесъ, 14-го Марта. Необыкновенно дурная погода, стоявшая здѣсь во всю зиму, причинила большой вредъ здѣшнимъ соловарнямъ, однако запасы у насъ значительны. (Ком. Газ.)

Съ 1-го числа настоящаго мѣсяца Апрѣля, началась подписка на 2-й Кварталь сего года, на газету Литовскаго Вѣстника. — Цѣна по прежнему 2 руб. 25 коп. сереб.

ВЛАДЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Апрѣля 22 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Левъ Боровскій*.

ИСПАНІЯ.

Saragossa, 10 Квѣтнія.

Гвардыя народова в *Huesca*, побита под *Angues* Карolistовъ, dowodzonych przez *Tarragual*. Pojmano w niewolę 500 ludzi, a jedna Karolistowska kompania, przeszła na stronę zwycięzców. Szczątki niedobitków schroniły się do *Sierra de Gasa*.

— *Baron de Meer* uderzył w połączeniu z brygadierem *Carlo*, na Karolistów pod dowództwem *Sagarri*, *Tristaniego* i kilku innych naczelników, którym zadał znaczną stratę. Walka trwała przez 36 godzin. *Sagarra* został zabity, a *Tristany* raniiony. — Francuzki Jenerał *de l'Espinasse*, pomocnik *Kabrery*, wyruszył w 1,500 piechoty i 150 konnicy d. 7 b. m. z Uzađ, w kierunku na *Atia*. (G. C.)

ТУРЦЫЯ.

Stambuł, 28-го Марца.

Мовіаю то, że w *Adrynapolu* zatrzymano tajnego agenta Vice-Króla Egiptu, wysłanego z podejrzaniami zleceniami do *Albanii*. Zdaje się, że puszczoneo umyślnie tę pogłoskę, ażeby rozjätzyć Turków przeciwko *Mehmedowi-Alemu*.

— Wpływ oficerów pruskich w Turcyi, staje się coraz większym, a służba ich coraz więcej upodobańa, ponieważ pełnią ją bez żadnych politycznych widoków. Z tego względu powierzono im daleko rozciąglejszy zakres działalności, tak dalece, że jeden z nich, oficer artylerji P. L., ma pod swemi rozkazami 20 kompanij na rozmaitych punktach *Dardanelów*. To stanowisko jest tém ważniejsze, gdy wszystko zdaje się wskazywać, że *Porta* gotuje się do wojny z *Baszą* Egiptu, do czego ostatnie zwycięztwo *Druzzów*, zdaje się być bodźcem potężnym.

— O wojennej wyprawie Szacha Perskiego, mamy tu następujące szczegóły. Dnia 10 Lutego, Szach, zawojowawszy pierwiej niektóre pokolenia *Kurdystanu*, stanął przed miastem *Herat* i rozłożył się z wojskiem 60,000 i 200 działami. *Satrapa* *Dagestanu*, wuj szacha, został posłany do bramy miejskiej i wezwał miasto do poddania się, ale odmowną otrzymał odpowiedź. Zaraz poém rozpoczął oblężenie, którym kierują oficerowie zagraniczni, mając pod swemi rozkazami wszystkie baterie szacha. Prócz tego zajęli oficerowie perscy z oddziałami swojemi, cały lewy brzeg rzeki *Herst*; wojsko perskie jest we wszystko dostatecznie opatrzone i w ogólności w jak najlepszym stanie. — *Milik Ichmil*, Minister Szacha, układa się o pożyczkę dla swego Pana z kupcami *Baku* i *Astrachanu*. Obroną miasta *Herat* kierują oficerowie angielscy, którzy przyjęli obowiązki służbowe bez pozwolenia Rządu swego. (G. C.)

— Z *Damaszku* piszą, z dnia 25 Lutego: wojska Egiptskie znowu całkiem pobite zostały przez *Druzzów*; dwóch *Baszów* i miastwo Oficerów poległo; zabrano wszystkie bagaże i trzy działa; *Szerif-Basza* winien swe ocalenie przywiązaniu swoich mameluków, z których trzech, broniąc go, utraciło życie. Ostatnia bitwa zaszła w wąwozie *Hawran*, o trzy mile od *Damaszku*; tu Egipcyanie po kilkukrotnych bezskutecznych na powstanów uderzeniach, ponieśli znaczne straty. *Ibrahim* zmuszony został uciec się tam osobiście ze wszystkimi prawie wojskami, ściągniętymi z *Aleppu* i *Damaszku*, których-to miast mieszkańce, korzystając z jego nieobecności, podnieśli rokosz przeciwko władzom Egiptskim. *Bachry-Bej*, chrześcianin, Jeneralny Inspektor zaciągu wojskowego, zmuszony był ratować się ucieczką przed zemstą mieszkańców *Damaszku*. *Szerif-Basza* wszedł do tego miasta ze szczątkami swojej gwardyi, gdy tymczasem *Ibrahim* z *Gammy* śpiesznie się udał do *Aleppu*, dla poskromienia powstania. (G. R. K. P.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Sent-Ubes, 14-го Марца. Zła nadzwyczaj pogoda, przez całą zimę tu trwająca, wiele zaszkodziła tutaj warzelniom soli, mamy jednakże znaczne jej zapasy. (G. H.)

Od dnia 1-go teraźniejszego miesiąca *Kwѣtнія*, zaczęła się prenumerata na 2-gi tego roku *Kwartal* gazety *Kurjera Litewskiego*. — Cena zwyczajna rubli srebrem 2 kop. 25.